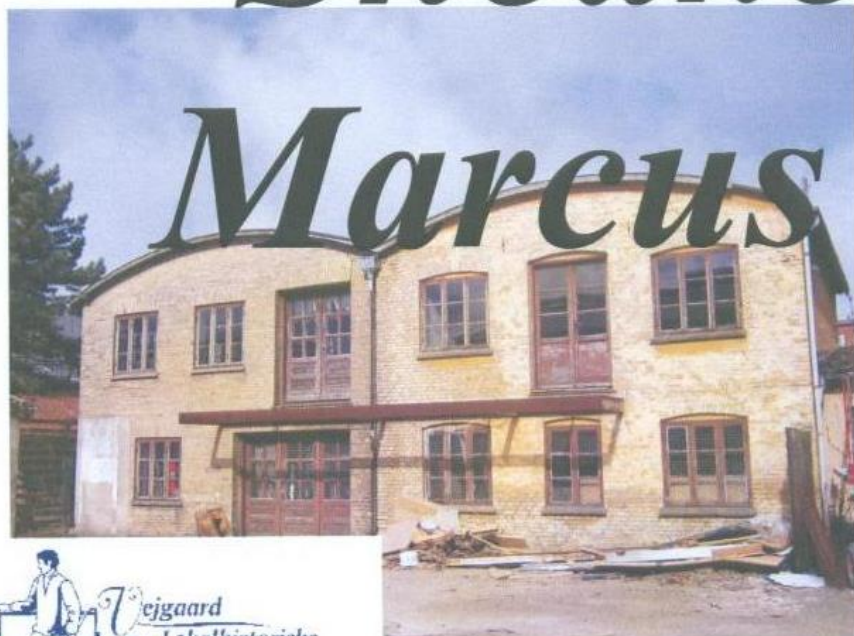

Snedkerfirmaet

Marcus Pedersen

Historien om Snedkerfirmaet Marcus Pedersen tager sit udgangspunkt i stifteren Marcus Pedersens liv og virke.

Vejgaard lokalhistoriske Forening har fået et omfattende materiale gennem avisudklip og fra sønnesønnerne Poul og Per. Især Per har bidraget med meget materiale og med billeder, som det vil ses i heftet.

Marcus Pedersen kom til Vejgaard i året 1919, idet han købte det gamle Vejgaard mejeri på Hadsundvej, som var til salg.

Marcus Pedersen kom dengang fra Storvorde, hvor han var snedkermester.

Marcus Pedersen blev født 23. juni 1885 i Støvring ved Randers. Han blev døbt Markus med k.

Hans far havde en gård som var udstykket fra ”Jomfruklostret på Støvringgaard”.

Støvringgaard bliver nævnt allerede i 1300 tallet og bestod af selve hovedgården og en del omliggende bøndergårde, hvor en af dem blev købt af Marcus Pedersens farfar.

Det var egentlig meningen Marcus Pedersen skulle overtage gården, og fra han var en lille purk på 6-7 år, måtte han arbejde som hyrdedreng.

Der var også 14 køer og 8 heste på gården, som også skulle passes.

Tiden blev derfor ikke drevet væk, men om sommeren var der tid, idet der ikke var så megen skolegang.

Om vinteren var der en husflidskole, hvor Marcus var en flittig gæst.

Når han skulle ud i loen for at hjælpe sin far med at tærsk, endte det ofte med at Marcus fandt et roligt sted, hvor han sad og lavede træskærerarbejder.

Forældrene blev til sidst klar over, at det ikke rigtig var noget for ham at gå bag ved en harve og plov i et par fladbundede træsko.

Fødegården ”Støvringgaard”.

Marcus Pedersens far Christen Pedersen, altid kaldt Kræn Smed, overtog gården efter sine forældre.

Da ingen af sønnerne ville være landmænd, solgte Christen Pedersen gården i 1922.

Han ville, som nævnt, hellere arbejde med træ, så det endte med, at han fik lov til at komme i lære som snedker.

Ved konfirmationen 1. oktober 1899 blev han samtidig udskrevet af skolen.

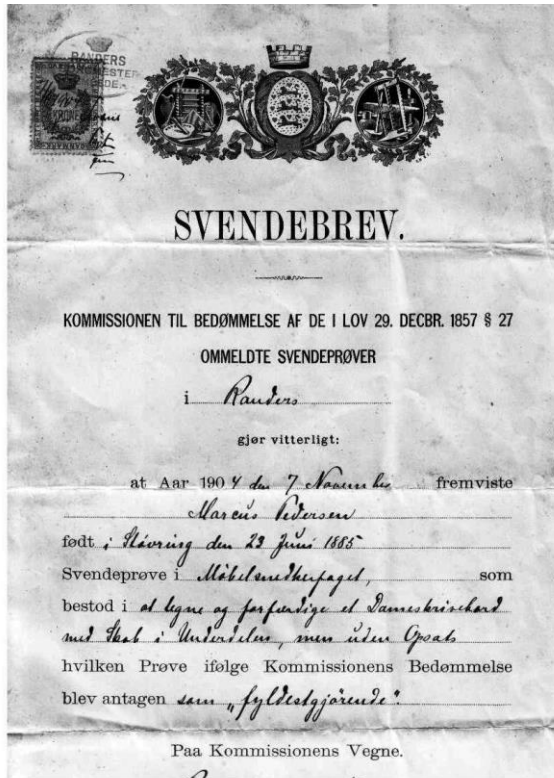
Den 15. maj 1900 påbegyndte han 5 års læretid hos snedkermester N. Chr. Buch i Randers.

Det kostede dengang penge at være i lære, 150 kr. for prøvetiden og 100 kr. året efter.

Der var omkring 10 km fra hjemmet til lærepladsen, og det foregik til fods.

Arbejdsdagen var på 12 timer fra 6 morgen til 6 aften, og derefter skulle der ryddes op på værkstedet.
Om vinteren skulle man yderligere gå på Teknisk Skole hver aften i 3 timer.

Udgifter til teknisk skole deltes mellem læremester og lærling, mens udgiften til svendeprøven alene betales af lærlingen.

Han havde dog fri kost og logi, men skulle selv sørge for arbejdstøj og vask.

Den 7. november 1904 fremviser han sin svendeprøve og bliver samme dag far til en pige, hans andet svendestykke sagde han, og 15. maj 1905 udløber læretiden.

Han havde fundet en pige Ellen Kirstine fra egnen. De blev gift i oktober 1906 i Mellerup kirke i nærheden af færgestedet Mellerup-Voer.

Han ville være selvstændig og rejste alene til København for at arbejde for de kendte møbelsnedkere på den tid.

I København var han med til at lave bl.a. et ørneskab, inventaret til musiksalon på Kong Haakons anledningen af hans valg til konge i Norge i 1906.

Marcus Pedersen har fortalt, at det var virkelig fine indlagt med blomster og frugter, alt i naturlige farver.

Svendebrevet. Her er Marcus stavet med c.

Det var vist meningen, at Ellen og deres datter Edith besøgte han en arbejdskammerat, og det kom til at Kammeraten var gift, og de boede i et tagkammer en kuffert, som var dets vugge og der hang børnetøj primus var den eneste varmekilde.

Da blev han klar over, at det ikke var i København,

Marcus

Han begyndte at lægge 5 kr. til side af en løn på 26 Møllerup, hvor Ellen boede hos sin mor.

Han lejer den gamle bysal i Albæk i 1907 tæt på Befolkningen i byen og omegnen var lidt skeptiske København.

Det var naturligvis ikke de fine møbler, det startede klaptræer for 10 øre pr. stk. til heste og reparation af Marcus har selv sagt, at han følte sig godt tilpas på timer. Man delte hinandens glæder og sorger, som kiste.

Først skulle der tages mål, og det medførte ofte, at man kom indenfor til en kop kaffe. Derefter hjem og lave kisten, hvor alt var håndlavet med løvefødder og udskæringer.

der i dag står på Kunstindustrimuseet samt alt kongeskib. Det var en gave til ham i

ting, idet alt var i amerikansk kirsebærtræ og

skulle flytte med til København, men en aften ændre hans planer.

uden varme. De havde et spædbarn, som sov i til tørre over hele værelset, og en osende

han ville være snedkersvend.

sammen med sin fætter i København 1906.

kr., så da han havde 150 kr. rejste han tilbage til

fødegården for 35 kr. om året for hele huset. på den nye "fine" møbelsnedker fra

med, men de opgaver der bød sig som gamle møbler.

landet, selv om arbejdsdagen kunne være på 18 f.eks. ved dødsfald, hvor der skulle laves en

Han bliver far for anden gang, idet Ellen føder en pige, men både Ellen og den lille pige dør i barsels seng, og Edith bliver sat i pleje hos hans mor.

Marcus Pedersen køber sine materialer og værktøjer i Randers, og under disse besøg i byen har han sikkert trængt til god mad. Han kom derfor på afholdshotellet, for at indtage sin varme mad. Her mødte han den 20 årige Herta, og de blev gift i november 1911.

Så det går ham så godt, at han efter nogle år køber sin første maskine. Maskinen viste sig at være så stor, at han enten skulle stå i køkkenet eller ude på gangen for at arbejde med den.

I 1913 får de deres første barn Magda.

Da det kniber med pladsen, flytter han den 15. oktober 1915 til Storvorde, hvilket giver ham en større kundekreds.

Det var en villa og et værksted, som var en ruinhob, men blev sat i stand. Han arbejder stadig mest for gårdmændene, men også for flere købmænd, vognsmede samt på skoler og mejerier.

I Storvorde får familien en søn Knud i 1918.

Fra stuen i Storvorde.

På billedet som er fra 1916 ses fra venstre Herta med Magda og Ellen, som for det meste boede hos bedsteforældrene.

Han vil gerne nærmere til Aalborg, så da han, måske gennem sine mejerikunder, hører at Vejgaard Mejeri er til salg, slår han til.

1. april 1919 overtager han mejeriet Hadsundvej 26, som består af et forhus med 6 lejligheder og mejeriudsalg i kælderen og en mejeribygning i gården, forbundet med forhuset ved en halvtagsbygning med læsserampe.

Alt er meget forfalden men det vigtigste er beliggenheden.

I forhuset var der en lille 2 værelses lejlighed ledig i stuen tv., men med nu 3 børn er den i det mindste.

Stuen th. er noget større, men den er lejet ud til skomager Abildgaard, som har både bolig, værksted og forretning der.

Skomager Abildgaard får derfor værksted og forretning i kælderen og bolig stuen tv. og Marcus med familie flytter ind i stuen th..

På den måde blev skomager Abildgaard den første kunde i Vejgaard.

Forhuset Hadsundvej 26 med 6 lejligheder og mejeriudsalg i kælderen.

Hadsundvej 26 - baghuset.

Mejeribygning til venstre og mellembygning med læsserampe. Tagvinduene i mellembygningen sad der stadig, da huset blev fjernet.

Billedet er sikkert taget sidste arbejdsdag inden flytningen til Nr. Tranders Vej.

Mejeribygningen, som var en saddeltagsbygning i en etage, og halvtagsbygningen var egentlig for lille til værksted.

Derfor ansøgte han allerede 1. juni 1919 om byggetilladelse.

Den gang var det Nørre Tranders Kommune og de var hurtige.

Allerede den 9. juni 1919 forelå byggetilladelsen, som kostede 4 kr. i gebyr.

Den store skorsten og mejeribygningen skulle rages ned og erstattes af en længere og bredere bygning i 2 etager.

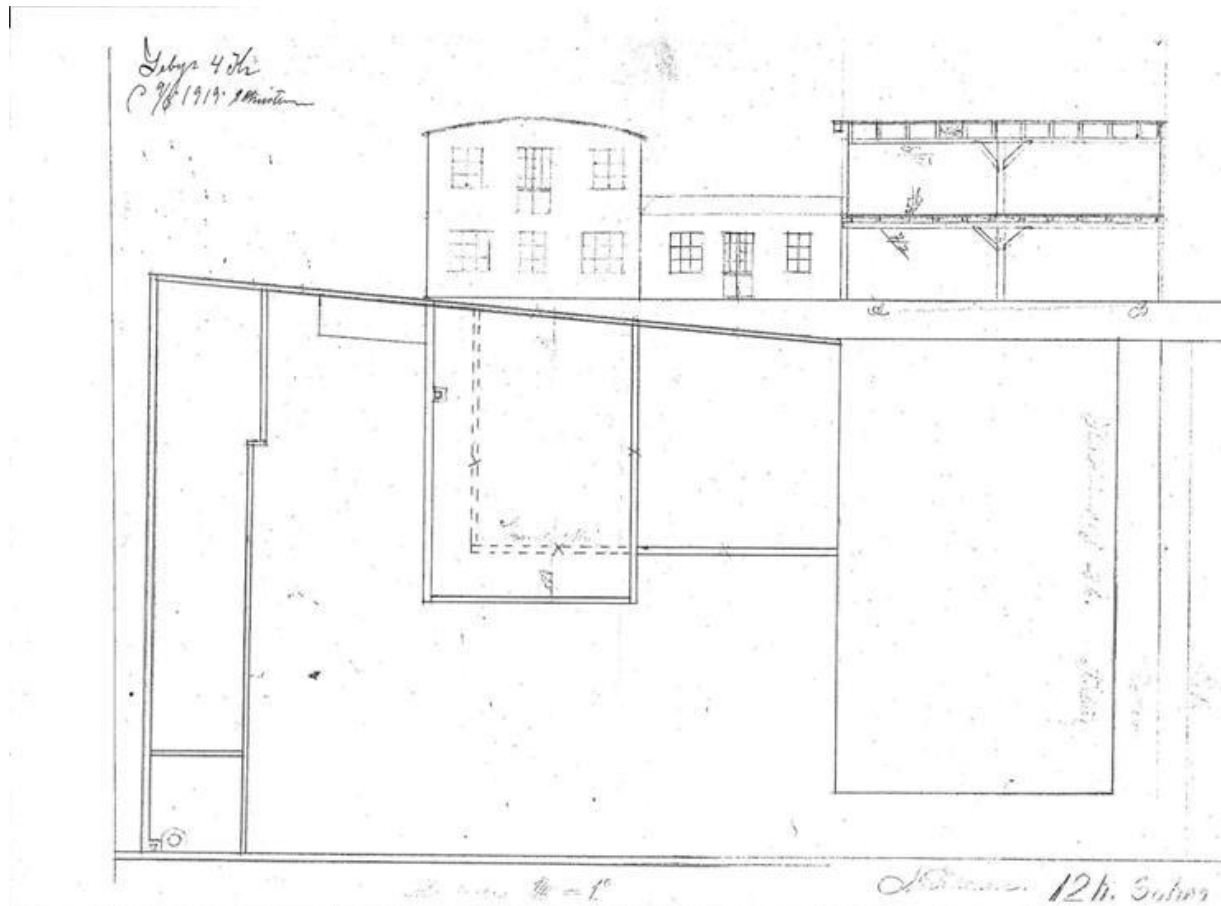
Skorstenen blev pillet ned og de ca. 8000 stk. mursten anvendt til den større bygning.

På trods af en simpel ansøgning og tegning var alt planlagt meget nøje.

Bygningens størrelse var bestemt af det antal sten den gamle bygning og skorstenen kunne blive til.

Den nye bygning var bredere end den gamle, så derfor kunne de gamle spær ikke genanvendes, som de var.

Derfor blev de skåret i stykker og sat sammen igen som buer. Samtidig sparede Marcus Pedersen derved mursten til gavlspidser.

Den gamle mejeribygnings grundplan og tværsnit. Stiplede linjer. Bagst i gården er der en halvtagbygning indeholdende vaskerum, vognskur og stald.

Andrejenske Undertegnedes tillæder sig hermed at ændre det gamle Byggeselskab i Vognskur og Stald til Omformning af Bygningen og Løbbygning i Størrelse 12 h. Højsiden og i omstændigheder med den gældende Byggeslov og Forbudsforretning.

Påbudiget
M. Pedersen
Smedkammeret.
Vognskur d. 1-6-19
12 h. Soling.

Det har kostet mange penge at komme i gang, så han må flere gange låne penge af sin far til terminerne, og veksler var en del af dagligdagen.

Hvad mejeriet har kostet fremgår ikke helt tydeligt, men at der skulle penge til både køb og indretning var helt klart.

Alene udgifter til istandsættelse og indretning de første 3 måneder beløb sig til 2134,91 kr.

Lidt kom der dog også ind, idet Marcus solgte Sten og Brokker 65 kr., et Vandkar 30 kr., Skiver og Aksel 95 kr., 1 Dør og et Bord 21 kr. og 1 Håndvogn 40 kr., han har åbenbart overtaget en del af inventaret ved købet.

At det kostede mange penge at flytte ses måske bedst af følgende omsætningstal:

<i>1915</i>	<i>1916</i>	<i>1917</i>	<i>1918</i>	<i>1919</i>	<i>1920</i>	<i>1921</i>	<i>1922</i>	<i>1923</i>	<i>1924</i>
7.425?	10.050?	18.970*	28.000*	11.465*	13.074*	28.303?	23.963*	31.319?	30.975*

* opgivelser fra Marcus Pedersen, og dem med? Per Marcus Pedersens optællinger efter posteringer. Sammentællingen efter posteringer er muligvis ikke helt præcis.

Han kalder nu virksomheden "Vejgaard Maskinsnedkeri Markus Pedersen Snedkermester", som det ses på skiltet over indkørslen.

Vejgaards første Postvogn fotograferet ud for Hadsundvej 26.

Postvognen kørte til Vejgaard og Rørdal.

Vognen startede om morgenen fra posthuset og returnerede ved middagstid. Derefter fik den ny forsyning, men denne gang til Hobrovej-kvarteret og Hasseris. (Foto fra gammelt avisudklip)

Marcus Pedersen har muligvis ikke haft telefon i starten, ellers havde han sikkert fået det malet på skiltet.

Han fik det dog ret hurtigt, det var nr. 4061.

Nr. 342 kom først til under krigen og blev hoved-nr. mens nr. 4061 blev privat-nr.

Bemærk skiltet over indkørslen, hvor man lige kan ane at Markus er stavet med k! Senere blev det altid med c.

Beliggenheden er imidlertid god, Hadsundvej er hovedvejen mellem Aalborg og Hadsund. Det er lige hvor vejen til Nr. Tranders udmunder. Desuden blev han godt modtaget i Vejgaard. De forretningsdrivende var flinke til at bruge ham, bl.a. slagter Jens Hansen, fiskehandleren i nr. 24, bager Krogh, tømmerhandler Plougmand (i kontraregning), slagter Jacobsen, blikkenslager Mortensen, skrædder Nielsen og installatør Renø. Da Marcus Pedersen satser på maskinforarbejdning, som på den tid ikke var almindeligt, får han efterhånden mange mindre håndværksmestre, som kunder, snedker Sørensen, snedker Kristensen, tømmer Dybro, snedker Sloth, snedker Poulsen & Broe, Østerbro 99, altså nu også fra Aalborg Kommune og efterhånden flere fra "den anden side af grænsen".

Midt på året 1921 får han en mindre ordre til tømrermester Dissing på Nr. Tranders Vej som hovedsagelig laver drivhuse og mistbænke til de mange gartnerier i området.

Det bliver starten på et mangeårigt samarbejde og fører også andre opgaver med sig.

Marcus Pedersen får ry for at lave godt snedkerarbejde. I 1923 får han endelig en ordre til det offentlige.

Det er snedkerarbejdet til skolen i Vejgaard som reparation af borde, vinduer og døre, og senere desuden ordre på 42 stk. enmands tegneborde samt snedkerarbejde til elektricitetsbygningen.

Desuden får han efterhånden flere kunder udenfor Vejgaard, fra Gug, Nørresundby, Lindholm, Hasseris og ikke mindst Aalborg. Snedkermesteren er blevet anerkendt også udenfor Vejgaard. 1. januar 1924 optages Marcus Pedersen, efter flere forgæves henvendelser, endelig som Laugsmester i *Aalborg-Nørresundby Snedkerlaug*. Det betyder at han er accepteret og kan byde på offentligt udbudte arbejder i både Aalborg og Nørresundby. Han bliver også i 1925 optaget som medlem af *Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyn*.

I 1924 får de deres tredje barn en dreng Vagn.

1925 får han sin hidtil største opgave, snedkerarbejdet til tjenestemandsboligerne Kastetvej i Aalborg, entreprisesum 40.397 kr., 33 % mere end omsætningen i hele 1924!

Arbejdet strækker sig over et helt år.

I 1926 får han endnu en stor ordre til Vestre Boligforening, så omsætningen efterhånden er på 60.000 kr.

Hovedbog fra bogholderiet i 1926 godkendt.

Nærværende af 300 paginerede Side:
bestaaende gennemgaaet med Forbedets Sagl forsynede
Protokol autoriseres herved i Henhold til Lov om Bogføring
m. v. af 10 Maj 1912 som *Stenning* for

Snedker

Marcus Pedersen

Vejgaard

Stempel 2 Kr.
Gulap 1/3
for Kasse
No 219
1926

POLITIMESTEREN
Aalborg Postkontor
25 FEB 1926
AALBORG

I 1927 får han opgaven at levere og montere inventaret til den ny gymnastiksal ved Vejgaard Østre Skole. Det var en opgave han selv var meget stolt af. Det blev starten på mere end 50 års arbejde med gymnastiksale og redskaber i hele Danmark, Nordslesvig (de danske skoler) og i Norge. Gymnastiksalen kostede 4.275 kr. og da han også leverede fysik- og tegnelokalerne blev regningen på 8.210 kr.

Vejgaard Østre Skole, indviet 1927.

Bygherre Nr. Tranders Kommune.
Blev i starten kaldt både Realskolen og Vejgaard ny Skole.
Bemærk PH-lamperne!

Den første gymnastiksal udført af Marcus Pedersen. Det har været en kæmpe opgave, først at opmåle andre gymnastiksale og redskaber og dernæst fremstille det. Alt blev leveret af Marcus Pedersen, ribber, bomme, rudestige, klatretøve og ringe, inklusive jernskinner og beslag.

Muligvis har han også leveret nogle af de løse redskaber.

Kgl. Bygningsinspektør, Arkitekt Ejnar Packness skrev: *"Det er mig en Glæde at kunne give Deres gode haandværksmæssige Skole- og Gymnastiksalinventar min allerbedste anbefaling".*

Billedet er fra stueetagen i de to buer.

Billedet er taget ved 50 års jubilæet i 1957 af fotograf Ove Johnsen, tidligere lærling i firmaet.

På billedet side 11 som er fra 1944 samme sted ses Ove Johnsen ved afkortereren midt i billedet.

Der har længe været pladsproblemer, så midt på året 1926 søger han om tilladelse til at bygge bue nr. 2.

Det kræver en dispensation, idet det vil give en bebyggelsesgrad på 71 %. Dispensation bliver meddelt 17. september 1929.

Det går godt for Marcus Pedersen. Der bliver indlagt vand og toiletter i forhuset og han køber bil, ganske vist brugt.

Monsunen: En Dodge Brother 1919, med reg. Nr. U 3293.

Monsunen med et nyt karosseri, fremstillet af Marcus selv.

Karosseriet er tidstypisk med de store sideruder.

Køler, lygter og noget af siderne er genbrug. Værktøjskassen er sikkert også en Marcus kreation, eller er det en madkasse til skovturen.

Billedet er fra 1928.

På passagersædet sidder Hertha og på bagsædet Edith.

På den tid kom der ikke mange amerikanske biler til Danmark på grund af 1. verdenskrig, men efter 1919 kom der en del.

Billedet taget i 2007.

Halvtagsbygning er der stadig med de oprindelige tagvinduer. Bue 1, bygget af genbrugssten fra den gamle bygning og skorsten.

Bygningen er kalket gul, mens bue 2 fremstår i gule sten.

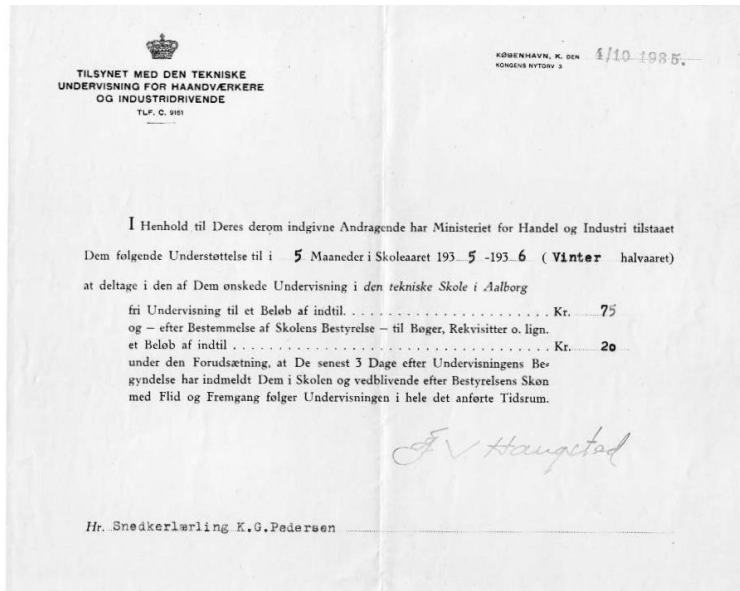
Balkonen er en tilføjelse fra ca. 1975.

Bag det 3-fags vindue til venstre var der til ca. 1950 et meget smalt kontor.

I væggen var indmuret firmaets pengeskab, ved ophør i 1979 blev det købt af Vejgaard El-Service.

Men allerede i efteråret 1929 kommer børskrakket i New York. Alting går i stå, og det bliver svært at skaffe arbejde.

For at få arbejde for Aalborg Kommune skal man have firmaadresse i Aalborg, så i 1933 flytter han både bopæl og kontoradresse til Sjællandsgade 60, lige på den anden side af kommunegrænsen. (siden 1947 Sjællandsgade 100).

Der er 4 børn, den ældste, Edith født 1905, bor hos bedsteforældrene i Støvring, mens Magda født 1913, Knud født 1918 og Vagn født 1924 alle bor hjemme.

I 1934 kommer Knud i lære i firmaet som snedker.

**Her et bevis fra Teknisk Skole.
Aften undervisning om vinteren.**

Han ville egentlig være bankmand, men efter at have arbejdet på værkstedet får han lyst til snedkerfaget.

Han har i forvejen, siden han var 15, ført regnskaberne for Marcus, det arbejde overtages nu af Magda.

Ved fælles hjælp lykkes det efterhånden at komme lidt ovenpå igen. I 1937 flytter Marcus med familien til en større og bedre lejlighed Sjællandsgade 30st. (fra 1947 nr. 70)

Så kom imidlertid den næste krise.

Tyskland indtager Polen og besætter i 1940 Danmark. I starten går det nogenlunde men efterhånden bliver der knaphed på materialer, og der sættes kun ganske få nybyggerier i gang, mest for tyskerne, som udbygger Aalborg lufthavn til Nordeuropas største militære flyveplads, Fliegerhorst Nord, hvilket medfører behov for mange andre militære bygninger.

**Billedet fra 1944.
Der er det gamle maskinsnedkeri i buerne.**

Billedet er taget samme sted som billedet på side 9. Billedet her er ældre og før der kom spånsugning og lystofrør, mens man endnu lagde træet direkte på gulvet. Båndsaven forrest til venstre i billedet skulle ifølge Knud Marcus Pedersen være Marcus Pedersens første maskine. På billedet ses:
Ved afretter til venstre Anders Olsen
Ved afkorter midt for Ove Johnsen
Ved fræser til højre Vagn Marcus Pedersen.

På billedet fra ca. 1942 ses fra venstre.

1. Vagn Marcus Pedersen, yngste søn af Marcus Pedersen, udlært i firmaet ca. 1944, medindehaver i 1949. Firmanavnet ændret til Marcus Pedersen & sønner.
2. Johan Thiede, snedker, i mange år selvstændig snedkermester på Enghavevej.
- Nr. 3 og 4. kendes ikke.
5. Thorkild Pallesen, udlært i firmaet ca. i 1946, og mange år firmaets lærlinge mester.
6. N. Juel Nielsen, ansat i firmaet i 1934, senere medindehaver og direktør i K.S. Nielsen & sønner i Odinsgade.
7. Louis Svendsen, tidligere Naver.

8. Kendes ikke.

Ved firmaets 35
Han har gået på
han lært sprog,
Firmaet ser sig
gør det muligt at
levere arbejde til
fik både Marcus
af lamper. Det

Brandvæsnet tilkaldt for at slukke en silobrand.

års jubilæum i 1942 optages Knud i firmaet som medindehaver.
Katedralskolen og taget en uddannelse som Bygningskonstruktør, samtidig har
hvilket han forstår at udnytte i årene fremover.
nødsaget til også at arbejde for tyskerne og tager sig godt betalt for det, hvilket
komme nogenlunde helskindet gennem krigen. Der var helt faste regler for at
tyskerne, og de blev stort set efterlevet. Kun i et tilfælde gik det galt, så i 1948
og Knud hver en bøde på 500 kr. for at have skaffet ledning til en produktion
måtte man ikke.

I 1946 søges om tilladelse til at forlænge 2.bue og bygge en ekstra etage på. Det krævede igen en dispensation. Den blev også givet i 1948 men ikke udnyttet da der viste sig mulighed for at købe et stykke af Afholdshotellets have og dermed udvide grunden. (Der hvor der i dag er bålplads.) I stedet blev der nu søgt om tilladelse til at bygge en tredje bue i 3 etager + en halvtagsbygning mod syd i 2 etager.

Et billede fra 1948.

Bagest fra venstre:

1. Knud Marcus Pedersen, ældste søn af Marcus Pedersen, udlært i firmaet 1938, medindehaver i 1942.
2. Viggo Pedersen, tømrer, sammen med Svend Eriksen de bedste opstillere i Aalborg, rejste i mange år som gymnastikmontører for firmaet.
3. Vagn Marcus Pedersen.
4. Svend Eriksen. Snedker, overtog lærlinge værkstedet efter Thorkild Pallesen.
5. og 6 kendes ikke.
7. Godiksen, snedker, senere repræsentant.

8. Marcus Pedersen.

9. 10, kendes ikke

11 Anders Olesen, oprindelig uddannet karetmager men senere maskinsnedker.

12 Kendes ikke

13 Carl Vermund Henriksen , møbelsnedker, efter års fravær tilbage som værkfører i Jyllandsgade 21 for produktion af kabinetter.

14, Kendes ikke.

15. Thorkild Pallesen.

16. Egon Sand Jensen, møbelsnedker.

17. og 18 kendes ikke.

19. Ove Johnsen, udlært i firmaet, senere selvstændig fotograf. Mange billeder skyldes ham.

20. Kendes ikke.

21. Svend Griem, udlært i firmaet, konstruktør og ansat på tegnestuen.

22. og 23 kendes ikke.

24. Svend Aage Lauersen, snedker, senere selvstændig fotograf.

Et billede fra haven på Enghavevej 21, nu Riishøjsvej 91.
I baggrunden stien til gartneriet Houmøller.

Anledningen var den, at der var leveret de første 100 kabinetter til B&O.

B&O kabinettet.

Vejgaard den 4 Juli 1947

Has allester i Vejgaard ioffen vi fester,
en Skål vi drikker for den hellige Aften
En Tost skal lyde fra hver Mand for
Arbejds Dag, og ioffen

Egen Land Lønnen

Carl Jensen

Carlo Jacobsen. C. V. Henniksen.

Leif Hansen

Henry Pedersen

Thorhild Pallesen

Nilsen og Høstmann

Johannes Jensen

Carl Jensen

Lund og Høstmann

Børge Pedersen

Chr. Torgersen og Høstmann

A. Olsen

Ove Jensen

Poul O. Eriksen

Viggo Pedersen

Et blad fra gæstebogen med deltagerne.

I 1949 optages Vagn også som medindehaver og firmaet skifter navn til Marcus Pedersen & Sønner.

I 1950 ser Knud et helt nyt og genialt vippevindue, "Viktorias Vippe Vinduet", på en udstilling i København.

Vinduet er altid i balance og kan laves i meget store størrelser og samtidig være let at betjene. Det er endnu kun på prototypestadiet, men han kan se mulighederne. Det lykkes ham at få eneretten for Jylland og Fyn, så det bliver starten på en række år med uafbrudt ekspansion.

Vinduerne blev bl.a. leveret til en lang række skoler, kaserner, Aalborghallen og Rold Storkro hvor de, i hvert fald indtil for få år siden, stadig fungerede.

Der blev anvendt flere former for reklame.

Her en reklame for montering af gymnastiksale

KOMPLET MONTERING AF GYMNASTIKSALE
*levering af løse og faste redskaber -
tegn abonnement på årligt
sikkerheds eftersyn*

MPS
ETABLERET 1907

Marcus Pedersen & Sønner
SNEDKERMESTRE · HADSUNDVEJ 26 · AALBORG
SERIEFREMSTILLET HÅNDVÆRKSARBEJDE

Her en reklame med Keld og Dirch, som også blev anvendt i biografen som forfilm.

Husk ABC-revuen paa Frituftsteatret i morgen kl. 20, hvor revyens danmarksturné starter

Av mit ribben, Dirch - sikke nogle gymnastikredskaber, børn har nutildags. De kan rigtignok sagtens, naar inventaret til gymnastiksalen er fra MARCUS PEDERSEN & SØNNER. Du ved, Dirch, det er det firma, der har lavet solidt og gedigent snedkerarbejde af enhver art i de sidste 50 aar. Ja - og saa fremstiller de jo ogsaa de kendte Viktoria-Vippe-Vinduer - de bedste vinduer, der kan faas for penge.

Marcus Pedersen & Sønner
Snedkermestre · Hadsundvej 26 · Telefon 3 40 66
- ogsaa Deres snedker

Halvtagsbygningen blev bygget mens den 3.bue blev stillet i bero på grund af "Tidens høje Prisniveau". I stedet søges om tilladelse til opstilling af en "Svensk Træbarak" og overdækning mod nuværende værksted.

Af byggetilladelsen fremgår, at det drejer sig om "Barak nr. 435 fra Aalborg øst-lejren, Rørdal".

Barakken blev opstillet i 1949 og først pillet ned ved firmaets ophør i 1979, i øvrigt for at blive opstillet på en landbrugsejendom.

Efter krigen kommer der efterhånden mere normale tilstande, og i 1947 lykkes det at blive leverandør til B&O. Samtidig med at det giver fast arbejde, er det også noget der giver prestige.

Samtidig kommer der gang i byggeriet af almennyttige boliger.

Øgadekvarteret udbygges på den gamle ekserserplads ved Jyllandsgade.

Der bygges skoler over hele landet og udbygning af det danske militær kræver mange nye Kaserer, i Aalborg området både Nørre Uttrup og Hvorup kaserer.

Sideløbende med vinduesproduktionen blev der leveret mange gymnastiksale, et par år 60-70 om året, kabinetter til B&O og nu også SP Radio.

Desuden får firmaet ordre på leverancen af inventaret til stormagasinet Salling i Aalborg. (Inventaret kan stadig ses i anvendelse!)

Det bliver starten på inventarleverancer til alle Føtex- og Bilka-forretninger i Danmark, og senere også Schou-Epa.

Som nabo mod syd og vest ligger gartner Christensens gartneri.

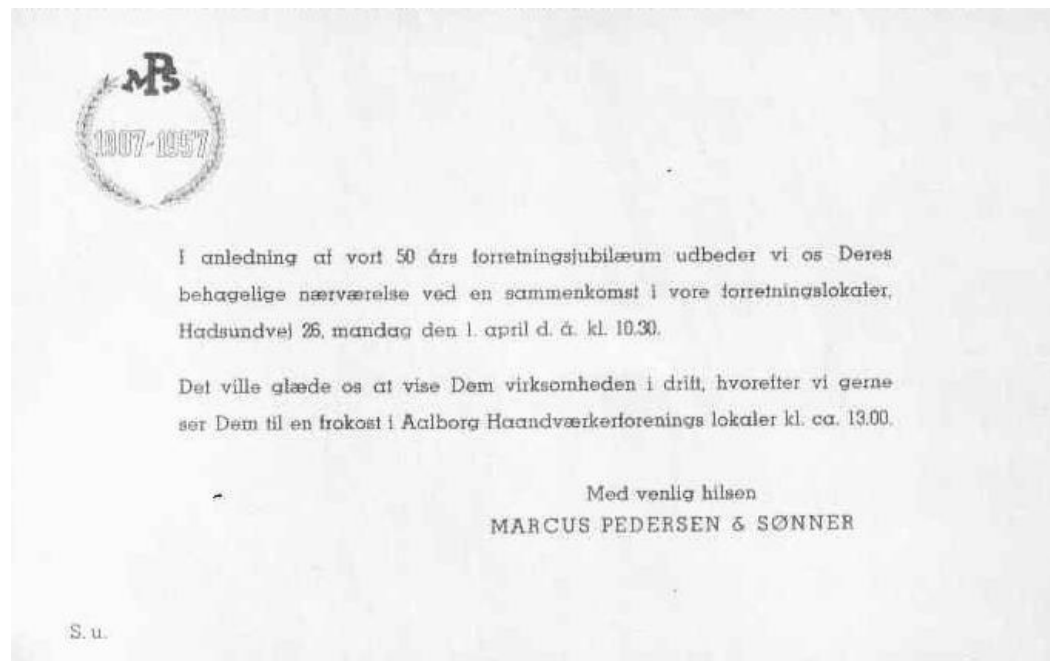
Efter mange forgæves henvendelser lykkes det efterhånden at erhverve jorden i takt med de løbende udvidelser.

Fra 1953 til 1963 bygges uafbrudt, det der i dag er Vejgaard Bymidte.

I 1961 købes Skalborg tømmerhandel af Hanefeldt-Møller med henblik på udflytning af vinduesproduktionen i en selvstændig fabrik.

Også produktion af ovenlysvinduer tages op. (Ventisol) Til denne produktion erhverves Skov Andersens Karosserifabrik, Nørre Tranders Vej 31B, og der laves aftale med "Junior-Werke" i Tyskland om produktion af "Aluh"-facader i træ/aluminium.

Indbydelse til 50 års jubilæet.

Fra det gamle maskinværksted i efteråret 1952.

Fra venstre ses:

Eskild Nielsen, arbejdsdreng, senere udlært i firmaet.

Harry Knudsen, faglært maskinsnedker.

Harry Chr. Pedersen, faglært maskinsnedker og værkfører i firmaet fra 1948 til det lukkede i 1979.

Anders Olsen, oprindelig uddannet karetmager, og senere maskinsnedker. Ifølge Marcus Pedersen den dygtigste fagmand han har kendt.

Olsen, søn af Anders Olsen, tillært maskinsnedker.

Karl Sørensen, faglært maskinsnedker, senere afdelingsværkfører i firmaet.

Hartvig Gjørup, søn af urmager P. Gjørup, maskinsnedker lærling, rejste senere til Canada.

Niels Jørgen Ankerstjerne, maskinsnedker lærling, muligvis udlært da billedet bliver taget.

Samleværkstedet på 1. sal.

Billedet til højre det ny maskinsnedkeri.

Nu Vejgaard Bymidte nr. 59,61 og 63.

Døren i baggrunden fører ind til nr. 57, hvor der var kontor.

Der var nu spånafsugning ved alle maskiner.

Det blev udført af firmaet Bech, Allingåbro ved Randers.

Billede fra afkorter hal (trælager og opskæring) 1957.

To billeder fra ny maskinhal bygget i 1962.

I 1962 dør Marcus Pedersen 76 år gammel og begravet ved Vejgaard kirke.

Billede fra den nye maskinhal 1967.
Knud Marcus Pedersen, til venstre, overdrager check til køb af værelse på lærlingekollegiet i anledning af firmaets 60 års fødselsdag.

Firmaets advokat er nr. 2 fra venstre.

Knud Marcus Pedersen

Virksomheden fortsætter med at ekspandere, men de 2 brødre Knud og Vagn har helt forskellig opfattelse af virksomhedsledelse. Det ender med en deling, så Vagn Marcus Pedersen overtager Skalborg Tømmerhandel og produktionen af "Viktoria Vippe Vinduet", som nu også omfatter hævedøre og hæveskydedøre, samt "Aluh" facadeelementer.

Knud Marcus Pedersen fortsætter på Hadsundvej med produktion af inventar, gymnastikredskaber og ovenlysvinduer og udvikler sit eget program af vinduer og døre der får navnet MARLUX.

Også træ/alu facadeelementer kommer igen på programmet, nu af egen konstruktion. På Hadsundvej kan der ikke bygges mere så en aftale om løbende leverancer af højttalerkabinetter til B&O, samt med flere leverancer til Dansk Supermarked og succes med Marlux vinduer og døre, gør det nødvendigt at leje lokaler.

FDB's bygninger i Jyllandsgade er blevet overtaget af Politiet med henblik på senere udvidelse af Politigården i Aalborg. I nogle af lokalerne indrettes produktion af højttalerkabinetter til B&O og senere også Videbæk højttalerfabrik.

MARLUX

Knud Marcus Pedersen
Hadsundvej 26, 9000 Aalborg

Dansk skillevægsindustri %
9310 Vodskov

Nu navnet på vort handelsfirma som fremover vil forestå salget af MARLUX — produkter fra:
Knud Marcus Pedersen
Bouet Bygningsindustri %
Dansk Skillevægsindustri %
Der produceres VINDUER-DØRE m. v. FACADER-i træ-kunststof træ/aluminium. SKILLEVÆGGE til boliger-kontorer-laboratorier SNEKKEARBEJDE-inventar og bygningsarbejde, samt kabinetter til radio og TV. GYMNASTIK-REDSKABER.
De kender navnet i forvejen, da MARLUX hidtil har været navn for flere af vore produkter, hvilket det også fremover vil være.

Bouet Bygningsindustri %
Sæbyvej 1, 9400 Nørresundby

Danmarks nyeste vinduesfabrik, og blandt de største i sin branche, bygget til en moderne og rationel produktion af højeste kvalitet. Vore fabrikker har 15.000 kvm. under tag og beskæftiger 175 medarbejdere.
Som salgsdirektør for 1/3 MARLUX er fra 1. oktober antaget ingeniør Jørn Frederiksen.

MARLUX
Sæbyvej 1, 9400 Nørresundby.

I Aalborgshallen i 1962, hvor Vagn Marcus Pedersen står helt til højre ved firmaets stand.

Til Salling leverede snedkerfirmaet inventar.

Inventaret som blev leveret i 60'erne anvendes stadig i huset.

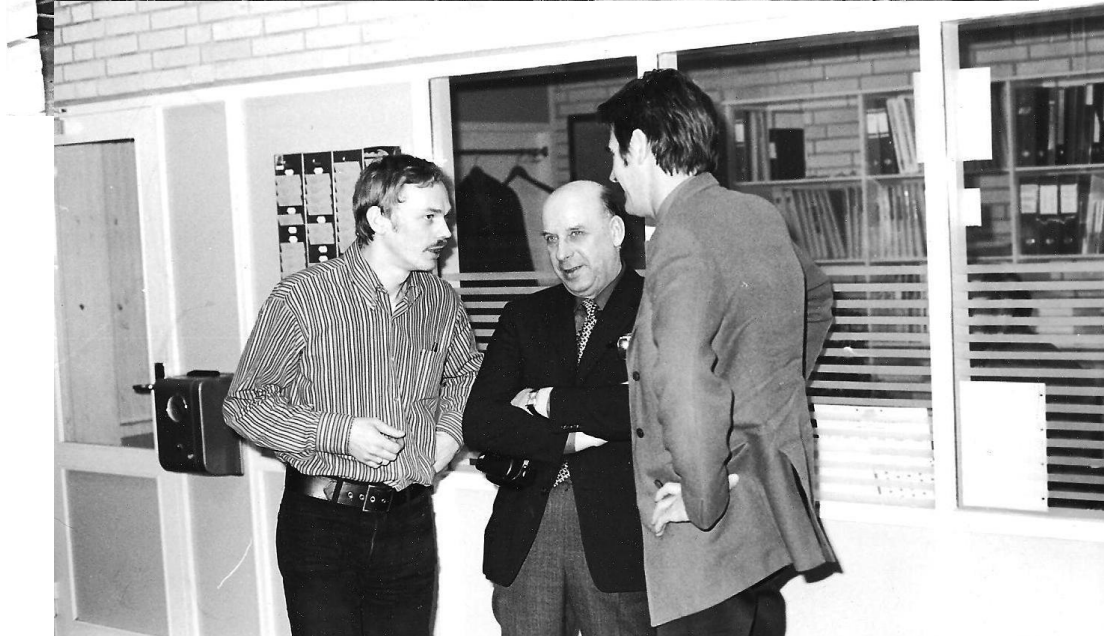

Bilede fra Bouet Bygningsindustri A/S.
1971.

Fabrikken nedbrændte for ca. 10 år siden.

Fabrikken i Bouet, 1971, og afdelingen hvor der lamineres.

Fra Bouet, hvor Per Marcus Pedersen, som står til venstre, var driftsleder i 1971 – 1975. Han står her og taler med gæster fra et svensk firma.

Han har leveret en stor del af materialet til firmaets historie.

Stadig er der pladsmangel så i 1969 erhverves en landbrugsejendom i Bouet, lige ved motorvejen og et nyt selskab, Bouet Bygningsindustri A/S, etableres og bygger en vinduesfabrik på 6.000 kvm., (indviet 1/4 1972).

På Fabrikken i Bouet var Knud Marcus Pedersens direktør, og hans ældste søn Per Marcus Pedersen den daglige leder.

Det er sælgers marked, så inden fabrikken er færdig er der allerede pladsmangel. En aftale om løbende levering af vinduer og døre til Hobenco, dørfabrikken Jutlandias handelsselskab på Sjælland, gør at Vodskov Møbelfabrik erhverves til lager.

Firmaet ved Vodskov.

På Hadsundvej er der blevet lokaler fri så gymnastikredskaberne suppleres med skolemateriel til Kemi, Fysik, Biologi og der indrettes eget konservatorværksted i halvtagsbygningen fra det gamle mejeri, samt udstilling i det gamle mejeriudsalg.

Krisernes tid var imidlertid ikke forbi.

Den første oliekrise kom i 1973 og medførte at oliepriserne steg 300 % og alting gik i stå.

Firmaet forsøgte ganske vist at overbevise husejerne om, at det var nu de skulle skifte vinduer for at spare olie. Men det virkede ikke.

Da det hidtil havde været meget vanskeligt at skaffe medarbejdere, blev de i første omgang ikke opsagt.

Man regnede med krisen ville være kortvarig.

Samtidig var der vanskeligheder med at skaffe 1 classes træ på grund af stor efterspørgsel, hvilket medførte at der var tegnet årskontrakter på løbende leverancer.

Krisen var imidlertid ikke så kortvarig som forventet, så med lønninger der skulle betales, kontrakter der skulle indfries, og samtidig med den manglende indtjening, endte det med betalingsstandsning og lukning af Bouet Bygningsindustri.

Firmaet Knud Marcus Pedersen var dog stadig en sund forretning og ikke på samme måde berørt af oliekrisen.

Vinduesproduktionen blev trukket tilbage til Hadsundvej, dog blev samleafdelingen flyttet til Vodskov, så det var slut med lager af vinduer og døre på standardmål.

Der kom gang i hjulene igen og atter var der pladsproblemer. Derfor blev Poul Andersens køkkenfabrik købt i 1977, og hele skoleafdelingen flyttet der til under ledelse af Poul Marcus Pedersen.

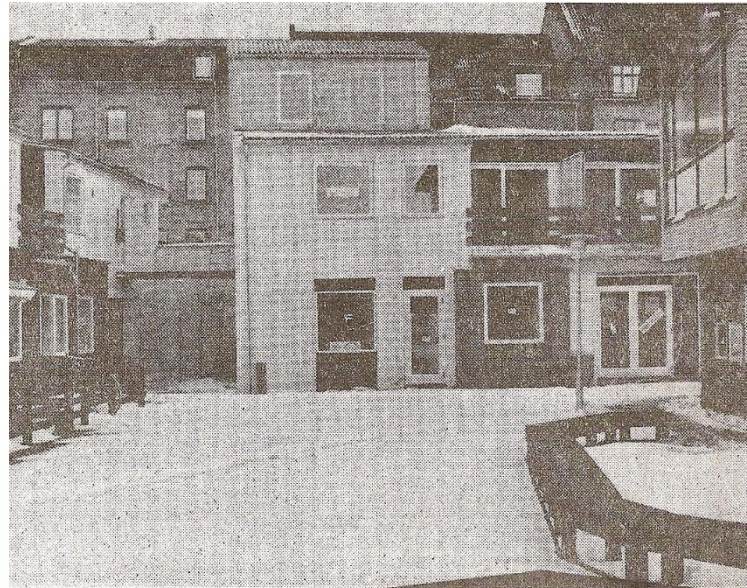
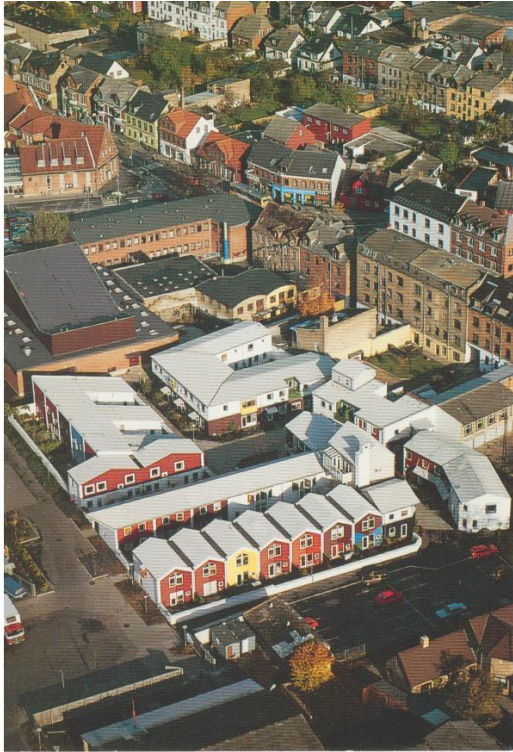
Der kom henvendelse gennem en svensk agent om udvikling af vinduer til det tyske marked. Efter godkendt afprøvning ved Fensterinstitut Rosenheim blev der tegnet kontrakt med et tysk firma, ejet af kemikoncernen Bayer, med 60 afdelinger om levering af 25.000 vinduer i 1979, stigende i årene fremover.

For at kunne klare denne ordre, blev der investeret i omlægning af hele produktionen på Hadsundvej og i Vodskov. Skoleafdelingen var flyttet ud og endnu en etage blev lejet i Jyllandsgade, så hele produktionen af højtalerkabinetter kunne foregå der.

En "kold hal", der lå hvor der i dag er parkering til Vejgård Bymidte, blev isoleret og indrettet til opskæring af materialer. Maskiner blev flyttet rundt og opstillet til effektiv serieproduktion. Firmaet var klar til den første ordre på 5.000 vinduer. Så kom den næste oliekrise i 1979, så det tyske firma meddelte, at de ønskede at trække sig ud af det usikre marked og derfor annullerede kontrakten. Kontrakten var underskrevet af den svenske agent. Den viste ikke at være noget værd.

Denne krise overlevede firmaet ikke og lukkede efter mere end 72 års virke.

PS.: Vagn Marcus Pedersens virksomhed lukkede efter den første oliekrise.

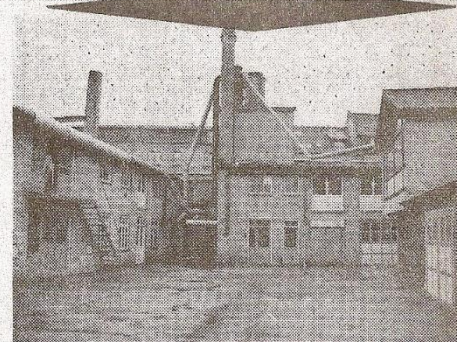

Vejgaard Bymidte

OG EFTER

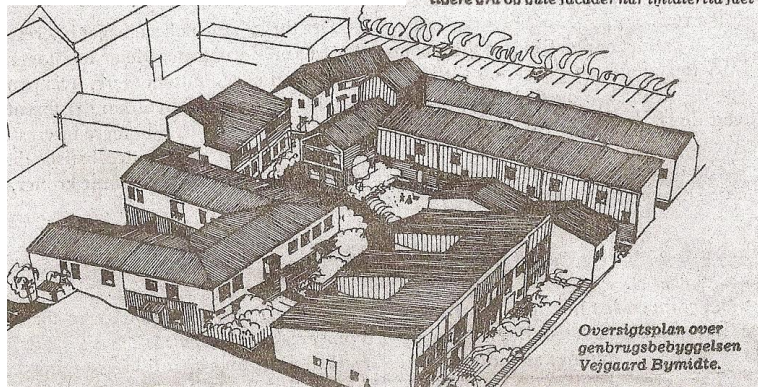
er forvandlingen af bebyggelsen fra fabrikskompleks til boligområde. De oprindelige bygninger er i hovedtrækkene bevaret for så vidt angår facademure og tagkonstruktioner. De tidligere arv og gamle facader har imidlertid fået en mere

illede
rne er
ne gul,
igen er
i og af-
irspær-
n mel-
nkalde

Efter at firmaet var stoppet blev Bymidten dannet, og som det kan læses af teksten og ses af billedet øverst, er forvandlingen fra

fabriksområde til boligområde udført med henblik på at bevare en del af de oprindelige bygninger.

Oversigtsplan over genbrugsbebyggelsen Vejgaard Bymidte.

Vi slutter historien med et billede (2007) fra det gamle værksted med buer.

Per Marcus Pedersen som vi ser på billedet afslutter med at fortælle, at stedet vi ser var samleværkstedet, der senere blev lærlinge værksted og endte som sadelmager værksted.

Ved vinduerne stod høvlebænke vinkelret ud, hvor lærermesteren stod ved den bageste.

Den første lærlingemester var Thorkild Pallesen, som selv var lærling i 40erne.

De efterfølgende lærlingemestre var Johan Thiede og Svend Eriksen, som var med til at flytte lærlingeværkstedet over i det nye maskinsnedkeri.

Per Marcus Pedersen fortæller, at han selv stod i lære, og lavede svendestykke under kyndig vejledning af Egon Sand Jensen. Per Marcus Pedersen blev udlært i 1965 sammen med 4 andre bygningssnedkere.

Et bevis for at Marcus Pedersen & Sønner var en god læreplads vidner de mange præmier og medaljer, der blev tildelt lærlingene i firmaet.

Udgivet af Vejgaard Lokalhistoriske Forening i 2008.

Vejgaard Lokalhistoriske Forening takker Poul og Per Marcus Pedersen for hjælpen.

Redaktion. Jørn Nielsen og Kaj N. Pedersen.